

Dział 1. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R realizowaną w jednostce sprawozdawczej oraz wartość aparatury naukowo-badawczej w 2019 r. (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)

Nakłady wewnętrzne faktycznie poniesione (bez amortyzacji środków trwałych) (wiersze 02+06)		01				
Nakłady bieżące (wiersze 03+04+05)		02				
z tego:	nakłady osobowe ^{a)}	03				
	wynagrodzenia personelu zewnętrznego ^{b)}	04				
	pozostałe nakłady bieżące	05				
Nakłady inwestycyjne na środki trwałe dla których zakłada się wielokrotne lub nieprzerwane wykorzystywanie w działalności B+R przez okres dłuższy niż jeden rok (wiersze 07+08+11+13)		06				
z tego:	grunty i budynki ^{c)}	07				
	maszyny i wyposażenie ^{d)}	08				
	w tym	środki transportu	09			
		aparatura naukowo-badawcza ^{e)}	10			
	oprogramowanie komputerowe		11			
	w tym oprogramowanie opracowane we własnym zakresie na potrzeby działalności B+R		12			
	pozostałe produkty własności intelektualnej ^{f)}		13			
Z nakładów wewnętrznych (wiersz 01) przypada na (wiersze 14+15=wiersz 01)						
środki wewnętrzne ^{g)}		14				
środki zewnętrzne ^{h)} (wiersze 16+27 kolumna 1 + wiersze 16+27 kolumna 2)		15				
Środki zewnętrzne (wiersz 15) otrzymane						
Uwaga: W wierszach 16-34 należy przypisać podmiot finansujący do właściwego sektora (patrz objaśnienia). W przypadku otrzymania środków od instytutów badawczych lub instytutów naukowych PAN prosimy o sprawdzenie ich przynależności sektorowej na stronie: https://wyszukiwarkaibin.stat.gov.pl/			w zamian za przekazanie wyników prac B+R	w formie grantów, dotacji, darowizn itp.		
0			1	2		
z tego od:	podmiotów krajowych (wiersze 17+21+23+25)		16			
	z tego od:	sektora przedsiębiorstw	17			
		w tym	z tej samej grupy przedsiębiorstw	18		
			prowadzących działalność finansową lub ubezpieczeniową (PKD 64-66)	19		
			mikroprzedsiębiorstw ⁱ⁾	20		
	sektora rządowego np. ministerstwa, JST ^{j)} , NCBR ^{k)} , NCN ^{l)} , PARP ^{m)} , NAWA ⁿ⁾		21			
	w tym środki krajowe w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej		22			
	sektora szkolnictwa wyższego		23			
	w tym instytucji publicznych		24			
	sektora prywatnych instytucji niekomercyjnych (tj. organizacji non-profit, np. fundacji, stowarzyszeń)		25			
	w tym od osób fizycznych		26			
	podmiotów z zagranicy (wiersze 28+29+30+32+33+34)		27			
	z tego od:	Komisji Europejskiej ^{o)}		28		
		innych organizacji międzynarodowych		29		
		sektora przedsiębiorstw		30		
			w tym z tej samej grupy przedsiębiorstw	31		
		sektora rządowego (np. w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego)		32		
sektora szkolnictwa wyższego		33				
sektora prywatnych instytucji niekomercyjnych (tj. organizacji non-profit, np. fundacji, stowarzyszeń)		34				

^{a)} Nakłady związane z personelem wewnętrznym (tj. osoby pozostające w stosunku pracy w jednostce oraz właściciele, aktywni współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie ich rodzin, zaangażowani w wewnętrzną działalność B+R), których ekwiwalent pełnego czasu pracy (patrz objaśnienia na stronie 15) wyniósł minimum 0,1 całkowitego czasu pracy lub których wkład w prowadzone prace B+R był bardzo istotny. ^{b)} Obejmują wynagrodzenie bezosobowe oraz nakłady związane z zaangażowaniem pracowników podnajmowanych od innej instytucji, konsultantów pracujących na własny rachunek oraz inne świadczenia wypłacone osobom, które były bezpośrednio zaangażowane w projekt B+R. ^{c)} Kategoria ta obejmuje grunty, budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupy 0-2 według aktualnie obowiązującej Klasyfikacji Środków Trwałych). ^{d)} Kategoria ta obejmuje maszyny, urządzenia techniczne, środki transportu oraz pozostałe narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie (grupy 3-8 według aktualnie obowiązującej Klasyfikacji Środków Trwałych). ^{e)} Łącznie z nakładami na zakup lub wytworzenie aparatury naukowo-badawczej spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych niezbędnych do wykonania określonych prac B+R, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętych w ewidencji środków trwałych. ^{f)} Zakup patentów, licencji długoterminowych (z wyłączeniem licencji na oprogramowanie) lub innych wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych w działalności B+R. ^{g)} Środki kontrolowane przez jednostkę sprawozdawczą i wykorzystywane na działalność B+R według jej uznania, np. środki własne, kredyty bankowe, ulgi podatkowe. ^{h)} Środki wydatkowane na działalność B+R otrzymane od innych jednostek statystycznych z wyraźnym przeznaczeniem na wewnętrzną działalność B+R. ⁱ⁾ Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących poniżej 10 osób z wyłączeniem przedsiębiorstw wykazanych w wierszu 19. ^{j)} Jednostki Samorządu Terytorialnego. ^{k)} Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. ^{l)} Narodowe Centrum Nauki. ^{m)} Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. ⁿ⁾ Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej. ^{o)} Wartość środków pozyskanych z Unii Europejskiej, w tym część przypadająca na środki unijne współfinansujące projekty realizowane przez krajowe instytucje rządowe, np. NCBR.

Dział 1. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R realizowaną w jednostce sprawozdawczej oraz wartość aparatury naukowo-badawczej w 2019 r. (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku) (dokończenie)

Z nakładów wewnętrznych (bieżących i inwestycyjnych) przypada na				nakłady bieżące (wiersz 02)	nakłady inwestycyjne (wiersz 06)
Z nakładów wewnętrznych przypada na:	badania naukowe	podstawowe	35		
		stosowane (aplikacyjne ^{a)})	36		
	prace rozwojowe		37		
Aparatura naukowo-badawcza spełniająca kryteria zaliczania do środków trwałych (będąca na stanie księgowym jednostki)	wartość brutto		stan w dniu 31 XII 2019 r.	38	
	w tym umorzenie			39	
	otrzymana nieodpłatnie w 2019 r.		40		
Proszę wypełnić załącznik nr 1, 2 i 3					

^{a)} Pojęcia określone w art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668, z późn. zm.).

Dział 2.

A. Finansowanie ze środków wewnętrznych^{a)} działalności B+R realizowanej poza jednostką sprawozdawczą^{b)} niestanowiącej elementu wewnętrznej działalności B+R w 2019 r. (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)

UWAGA:

- Z wyłączeniem nakładów wykazanych w dziale 1.**
- W wierszach 02-18 należy przypisać podmiot realizujący prace B+R do właściwego sektora (patrz objaśnienia).
W przypadku przekazania środków **instytutom badawczym** lub **instytutom naukowym PAN** prosimy o sprawdzenie ich przynależności sektorowej na stronie: <https://wyszukiwarkaibin.stat.gov.pl/>

Środki wewnętrzne^{a)} przekazane na działalność B+R realizowaną poza jednostką sprawozdawczą (wiersze 02+12 kolumna 1 + wiersze 02+12 kolumna 2)			01		
z tego środki <u>wewnętrzne^{a)}</u> przypadające na środki przekazane:				w zamian za otrzymanie wyników prac B+R	w formie grantów, dotacji, darowizn itp. ^{c)}
0				1	2
podmiotom krajowym (wiersze 03+07+08+10)			02		
z tego:	z sektora przedsiębiorstw		03		
	w tym	z tej samej grupy przedsiębiorstw	04		
		prowadzącym działalność finansową lub ubezpieczeniową (PKD 64-66)	05		
		mikroprzedsiębiorstwom ^{d)}	06		
	z sektora rządowego		07		
	z sektora szkolnictwa wyższego		08		
	w tym instytucjom publicznym		09		
	z sektora prywatnych instytucji niekomercyjnych (tj. organizacjom non-profit, np. fundacjom, stowarzyszeniom)		10		
	w tym osobom fizycznym		11		
	podmiotom zagranicznym (wiersze 13+15+16+17+18)			12	
z tego:	z sektora przedsiębiorstw		13		
	w tym z tej samej grupy przedsiębiorstw		14		
	z sektora rządowego		15		
	z sektora szkolnictwa wyższego		16		
	z sektora prywatnych instytucji niekomercyjnych (tj. organizacjom non-profit, np. fundacjom, stowarzyszeniom)		17		
	organizacjom międzynarodowym		18		

^{a)} Środki kontrolowane przez jednostkę sprawozdawczą i wykorzystywane na działalność B+R według jej uznania, np. środki własne, kredyty bankowe, ulgi podatkowe. ^{b)} Na zasadzie wymiany (tj. przekazania środków finansowych w zamian za otrzymanie wyników prac B+R, np. zakup usług B+R, outsourcing działalności B+R, współpraca w ramach działalności B+R) lub transferu środków (tj. przekazania środków w ramach grantów, dotacji, darowizn). ^{c)} Środki wewnętrzne przekazane podmiotom zewnętrznym na prowadzenie prac B+R bez oczekiwania otrzymania w zamian wyników prac B+R. ^{d)} Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących poniżej 10 osób z wyłączeniem przedsiębiorstw wykazanych w wierszu 05.

B. Proszę podać numer REGON podmiotu krajowego, którego działalność B+R była finansowana przez Państwa jednostkę:

(w przypadku większej liczby podmiotów, proszę wskazać 3, które otrzymały najwięcej środków)

--

Dział 3. Personel zaangażowany w działalność B+R^{a)} realizowaną w jednostce sprawozdawczej w 2019 r.

Wyszczególnienie		Personel wewnętrzny ^{b)}			Personel zewnętrzny ^{c)}					
					otrzymujący wynagrodzenie ^{d)}			nieotrzymujący wynagrodzenia ^{e)}		
		w osobach		w EPC ^{f)}	w osobach		w EPC ^{f)}	w osobach		w EPC ^{f)}
ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety				
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem (wiersze 02+03+04+05+06+07)	01									
Z tytułem naukowym profesora	02									
Ze stopniem naukowym	doktora habilitowanego	03								
	doktora	04								
Z pozostałym wykształceniem wyższym	z tytułem magistra lub równorzędnym	05								
	z tytułem licencjata lub równorzędnym	06								
Z wykształceniem pozostałym	07									

^{a)} Osoby, których EPC (patrz przypis f) wyniósł minimum 0,1 całkowitego czasu pracy lub których wkład w prowadzone prace B+R był bardzo istotny.
^{b)} Właściciele, aktywni współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie ich rodzin oraz osoby pozostające w stosunku pracy w jednostce, zaangażowani w wewnętrzną działalność B+R. Nakłady osobowe związane z tymi osobami powinny zostać uwzględnione w dziale 1 w wierszu 03. ^{c)} Osoby niepozostające w stosunku pracy w jednostce, bezpośrednio zaangażowane w realizowany projekt B+R, w tym doktoranci zaangażowani w prace B+R. ^{d)} Osoby, których wynagrodzenie zostało wykazane w dziale 1 w wierszu 04. ^{e)} W tym emerytowani pracownicy oraz studenci zaangażowani na zasadach wolontariatu. ^{f)} W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (ze znakiem po przecinku) – stosunek godzin rzeczywiście przepracowanych w związku z działalnością B+R w danym okresie sprawozdawczym do całkowitej liczby godzin formalnie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. EPC dla jednej osoby nie może przekraczać wartości równej 1.

Dział 4. Personel zaangażowany w działalność B+R^{a)} realizowaną w jednostce sprawozdawczej według funkcji w 2019 r.

Wyszczególnienie		Ogółem	W tym kobiety	Badacze ^{b)}		Technicy i pracownicy równorzędni ^{c)}		Pozostały personel pomocniczy ^{d)}	
				ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
0		1	2	3	4	5	6	7	8
Liczba osób zaangażowanych w działalność B+R									
Personel wewnętrzny ^{e)}	01								
Personel zewnętrzny ^{f)}	02								
Personel w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) ^{g)} (ze znakiem po przecinku)									
Personel wewnętrzny ^{e)}	03								
Personel zewnętrzny ^{f)}	04								

^{a)} Osoby, których EPC (patrz przypis g) wyniósł minimum 0,1 całkowitego czasu pracy lub których wkład w prowadzone prace B+R był bardzo istotny. ^{b)} Osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne. ^{c)} Osoby uczestniczące w działalności B+R, wykonujące zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy. ^{d)} Wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy, pracownicy administracji, sekretariatów i biur zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami. ^{e)} Właściciele, aktywni współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie ich rodzin oraz osoby pozostające w stosunku pracy w jednostce, zaangażowani w wewnętrzną działalność B+R. ^{f)} Osoby niepozostające w stosunku pracy w jednostce, bezpośrednio zaangażowane w realizowany projekt B+R, w tym doktoranci zaangażowanymi w prace B+R. ^{g)} EPC – stosunek godzin pracy rzeczywiście przepracowanych w związku z działalnością B+R w danym okresie sprawozdawczym do całkowitej liczby godzin formalnie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. EPC dla jednej osoby nie może przekraczać wartości równej 1.

Dział 5. Badacze według pochodzenia, grup wieku, wykształcenia oraz stanowisk w działalności B+R w 2019 r.

Wyszczególnienie		Badacze	Pochodzenie							
			Polacy	cudzoziemcy ^{a)}						
				z Europy		z Ameryki Północnej	z Ameryki Środkowej i Południowej	z Azji	z Afryki	pozostali cudzoziemcy
ogółem	w tym z Unii Europejskiej	5	6	7	8					
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Personel wewnętrzny ^{b)}	01									
w tym kobiety	02									
Personel zewnętrzny ^{c)}	03									
w tym kobiety	04									

^{a)} Na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. 2018 poz. 2094). ^{b)} Właściciele, aktywni współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie ich rodzin oraz osoby pozostające w stosunku pracy w jednostce, zaangażowani w wewnętrzną działalność B+R. ^{c)} Osoby niepozostające w stosunku pracy w jednostce, bezpośrednio zaangażowane w realizowany projekt B+R, w tym doktoranci zaangażowani w prace B+R.

Dział 5. Badacze według pochodzenia, grup wieku, wykształcenia oraz stanowisk w działalności B+R w 2019 r. (dokończenie)

Wyszczególnienie	Badacze	Grupa wieku					
		24 lata i mniej	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 lat i więcej
0	1	2	3	4	5	6	7
Personel wewnętrzny ^{a)}	05						
w tym kobiety	06						
Personel zewnętrzny ^{b)}	07						
w tym kobiety	08						

Wyszczególnienie	Badacze	Z wykształceniem wyższym				pozostałym
		z tytułem profesora	ze stopniem		pozostałym tj. magistra, licencjata lub równorzędnymi	
			doktora habilitowanego	doktora		
0	1	2	3	4	5	6
Personel wewnętrzny ^{a)}	09					
w tym kobiety	10					
Personel wewnętrzny ^{a)} w EPC ^{c)}	11					
Personel zewnętrzny ^{b)}	12					
w tym kobiety	13					
Personel zewnętrzny ^{b)} w EPC ^{c)}	14					

Wyszczególnienie	Badacze	Stanowisko w działalności B+R			
		najwyższe ^{d)}	wysokie ^{e)}	średnie ^{f)}	najniższe ^{g)}
0	1	2	3	4	5
Personel wewnętrzny ^{a)}	15				
w tym kobiety	16				
Personel zewnętrzny ^{b)}	17				
w tym kobiety	18				

^{a)} Właściciele, aktywni współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie ich rodzin oraz osoby pozostające w stosunku pracy w jednostce, zaangażowani w wewnętrzną działalność B+R. ^{b)} Osoby niepozostające w stosunku pracy w jednostce, bezpośrednio zaangażowane w realizowany projekt B+R, w tym doktoranci zaangażowani w prace B+R. ^{c)} W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (ze znakiem po przecinku) – stosunek godzin rzeczywiście przepracowanych w związku z działalnością B+R w danym okresie sprawozdawczym do całkowitej liczby godzin formalnie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. EPC dla jednej osoby nie może przekraczać wartości równej 1. ^{d)} Np. dyrektor do spraw badań naukowych, profesor. ^{e)} Np. główny lub starszy specjalista, kierownik projektu, starszy rangą pracownik naukowy. ^{f)} Np. specjalista, analityk, adiunkt, stypendysta po doktoracie. ^{g)} Np. młodszy naukowiec, młodszy specjalista, doktorant.

Dział 6. Dane uzupełniające

A. Liczba zgłoszeń dokonanych przez jednostkę w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.	1. znaków towarowych	01	
	2. wzorów przemysłowych	02	
	3. wzorów użytkowych	03	
	4. wynalazków	04	
B. Ile spośród wykazanych (w pyt. A.4) zgłoszeń wynalazków jednostka planuje dokonać w zagranicznych urzędach patentowych?		05	
C. Liczba zgłoszeń wynalazków dokonanych w zagranicznych urzędach patentowych w 2019 r.		06	
D. Liczba patentów uzyskanych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.		07	
E. Liczba patentów uzyskanych w zagranicznych urzędach patentowych w 2019 r.		08	
F. Czy w 2019 r. w jednostce istniał system zachęt dla pracowników dotyczący tworzenia własności intelektualnej?		09	TAK NIE
G. Czy w 2019 r. jednostka korzystała z baz danych patentów, znaków towarowych lub innych baz danych praw własności intelektualnej?		10	TAK NIE
H. Z nakładów wewnętrznych dedykowane technologiom (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)	1. biotechnologii	11	
	2. nanotechnologii	12	
	3. informacyjno-komunikacyjnym	13	
I. Czy w ostatnim roku podatkowym jednostka korzystała z ulgi na działalność badawczo-rozwojową (tzw. ulgę B+R)?		14	TAK NIE
J. Czy w 2019 roku jednostka stanowiła część grupy przedsiębiorstw?		17	TAK NIE
J1. Jeśli „tak” na pyt. J, to czy wszystkie przedsiębiorstwa z Państwa grupy miały siedzibę w Polsce?		18	TAK NIE
J2. Jeśli „nie” na pyt. J1, to w jakim kraju mieściła się centrala grupy?		19	

Dział 7. Obciążenie respondenta

Proszę podać szacunkowy czas przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnianego sprawozdania (w minutach)	01	
Proszę podać szacunkowy czas przeznaczony na wypełnienie sprawozdania (w minutach)	02	

(e-mail oraz telefon kontaktowy
w zakresie sporządzonego sprawozdania)

(miejsce, data)

Załącznik nr 1. Proszę określić jaki % nakładów wewnętrznych na działalność B+R (dział 1 wiersz 01) poniosła jednostka na rzecz poszczególnych dziedzin B+R w 2019 r.

Lp.	Dziedziny B+R	Lp.	1+2+3+4+5+6 = 100%
1	Nauki przyrodnicze	1	
a	matematyka	a	
b	nauki o komputerach i informatyka	b	
c	nauki fizyczne	c	
d	nauki chemiczne	d	
e	nauki o Ziemi i o środowisku	e	
f	nauki biologiczne	f	
g	inne nauki przyrodnicze	g	
2	Nauki inżynierskie i techniczne	2	
a	inżynieria lądowa	a	
b	elektrotechnika, elektronika, inżynieria informacji	b	
c	inżynieria mechaniczna	c	
d	inżynieria chemiczna	d	
e	inżynieria materiałowa	e	
f	inżynieria medyczna	f	
g	inżynieria środowiska	g	
h	biotechnologia środowiskowa	h	
i	biotechnologia przemysłowa	i	
j	nanotechnologia	j	
k	inne nauki inżynierskie i technologiczne	k	
3	Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	3	
a	medycyna ogólna	a	
b	medycyna kliniczna	b	
c	nauki o zdrowiu	c	
d	biotechnologia medyczna	d	
e	inne nauki medyczne	e	
4	Nauki rolnicze i weterynaryjne	4	
a	rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	a	
b	nauki o zwierzętach i mleczarstwo	b	
c	nauki weterynaryjne	c	
d	biotechnologia rolna	d	
e	inne nauki rolnicze	e	
5	Nauki społeczne	5	
a	psychologia i kognitywistyka	a	
b	nauki ekonomiczne	b	
c	pedagogika	c	
d	socjologia	d	
e	prawo	e	
f	nauki polityczne	f	
g	geografia społeczna i gospodarcza	g	
h	media i komunikacja	h	
i	inne nauki społeczne	i	
6	Nauki humanistyczne i sztuka	6	
a	historia i archeologia	a	
b	językoznawstwo i literatura	b	
c	filozofia, etyka i religia	c	
d	sztuka (sztuka, historia sztuki, sztuka widowiskowa, muzyka)	d	
e	inne nauki humanistyczne	e	

Załącznik nr 2. Proszę określić jaki % nakładów wewnętrznych na działalność B+R (dział 1 wiersz 01) poniosła jednostka na rzecz poszczególnych rodzajów działalności gospodarczej, których dotyczy produkt działalności B+R w 2019 r.

Lp.	Rodzaje działalności gospodarczej	Symbole wg PKD 2007	= 100%
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	01+02+03	
2	Górnictwo i wydobywanie	05+06+07+08+09	
3	Produkcja artykułów spożywczych	10	
4	Produkcja napojów	11	
5	Produkcja wyrobów tytoniowych	12	
6	Produkcja wyrobów tekstylnych	13	
7	Produkcja odzieży	14	
8	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	15	
9	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	16	
10	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	17	
11	Drukowanie i działalność usługowa związana z poligrafią	18.1	
12	Reprodukcja zapisanych nośników informacji	18.2	
13	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	19	
14	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	20	
15	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	21	
16	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	22	
17	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	23	
18	Produkcja metali żelaznych	24.1+24.2+24.3+24.51+24.52	
19	Produkcja metali nieżelaznych	24.4+24.53+24.54	
20	Produkcja broni i amunicji	25.4	
21	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (bez Produkcji broni i amunicji)	25.1+25.2+25.3+ 25.5+25.6+25.7+25.9	
22	Produkcja elektronicznych elementów i obwodów drukowanych	26.1	
23	Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych	26.2	
24	Produkcja sprzętu (tele)komunikacyjnego	26.3	
25	Produkcja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku	26.4	
26	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych; produkcja zegarków i zegarów	26.5	
27	Produkcja urządzeń napromieniowujących, sprzętu elektromedycznego i elektroterapeutycznego	26.6	
28	Produkcja instrumentów optycznych i sprzętu fotograficznego	26.7	
29	Produkcja magnetycznych i optycznych niezapisanych nośników informacji	26.8	
30	Produkcja urządzeń elektrycznych	27	
31	Produkcja maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowana	28	
32	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	29	
33	Produkcja statków i łodzi	30.1	
34	Produkcja lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego	30.2	
35	Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn	30.3	
36	Produkcja wojskowych pojazdów bojowych	30.4	
37	Produkcja sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana	30.9	
38	Produkcja mebli	31	
39	Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne	32.5	
40	Pozostała produkcja wyrobów (bez Produkcji urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne)	32.1+32.2+32.3+ 32.4+32.9	
41	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	33	
42	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	35	
43	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	36	
44	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków; Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców; Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	37+38+39	
45	Budownictwo	41+42+43	
46	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle z wyłączeniem sprzedaży hurtowej narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej	45+46+47 bez 46.5	
47	Sprzedaż hurtowa narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej	46.5	
48	Transport i gospodarka magazynowa	49+50+51+52+53	
49	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	55+56	

50	Wydawanie książek i periodyków oraz pozostała działalność wydawnicza, z wyłączeniem w zakresie oprogramowania	58.1	
51	Działalność wydawnicza w zakresie oprogramowania	58.2	
52	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych	59	
53	Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych	60	
54	Telekomunikacja	61	
55	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	62	
56	Działalność usługowa w zakresie informacji	63	
57	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	64+65+66	
58	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	68	
59	Działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe; Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	69+70	
60	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	71	
61	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych	72.1	
62	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych	72.2	
63	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej; Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność weterynaryjna	73+74+75	
64	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	77+78+79+80+81+82	
65	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	84	
66	Edukacja	85	
67	Opieka zdrowotna	86	
68	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem; Pomoc społeczna bez zakwaterowania	87+88	
69	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	90+91+92+93	
70	Pozostała działalność usługowa z wyłączeniem naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego	94+95+96 bez 95.1	
71	Naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	95.1	
72	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; Gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; Organizacje i zespoły eksterytorialne	97+98+99	

Załącznik nr 3. Proszę określić jaki % nakładów wewnętrznych ogółem na B+R (dział 1 wiersz 01) poniosła jednostka na poszczególne cele społeczno-ekonomiczne w 2019 r.

Lp.	Klasyfikacja NABS ^{a)} 2007	1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13 = 100%
1	Eksploracja i eksploatacja Ziemi	
2	Środowisko	
3	Eksploracja i eksploatacja przestrzeni kosmicznej	
4	Infrastruktura transportowa, telekomunikacyjna i inna	
5	Energetyka	
6	Produkcja i technologia przemysłowa	
7	Zdrowie	
8	Rolnictwo	
9	Edukacja	
10	Kultura, rekreacja, religia i środki masowego przekazu	
11	Systemy, struktury i procesy polityczne i społeczne	
12	Ogólny postęp wiedzy	
13	Obronność	

^{a)} Klasyfikacja celów społeczno-ekonomicznych.

Objaśnienia do formularza PNT-01

Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) służy do oceny potencjału naukowo-badawczego kraju. Obejmuje ono informacje w ujęciu dostosowanym do standardów międzynarodowych, zawartych w *Podręczniku Frascati 2015*, stosowanych w krajach członkowskich OECD i UE (rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) NR 995/2012 z dnia 26 października 2012 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania decyzji nr 1608/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie sporządzania i rozwoju statystyk Wspólnoty z zakresu nauki i techniki (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 299 z 26.10.2012, str. 18)).

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) – praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy – w tym wiedzy o rodzaju ludzkim, kulturze i społeczeństwie – oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla istniejącej wiedzy. Działalność taka musi być:

- 1) nowatorska – ukierunkowana na nowe odkrycia,
- 2) twórcza – opierająca się na oryginalnych, nieoczywistych koncepcjach i hipotezach,
- 3) nieprzewidywalna – niepewna co do ostatecznego wyniku oraz kosztu, w tym poświęconego czasu,
- 4) metodyczna – prowadzona w sposób zaplanowany (z określonym celem projektu B+R oraz źródłem finansowania),
- 5) możliwa do przeniesienia lub odtworzenia – prowadząca do wyników, które mogą być odtwarzane.

Ponieważ działalność badawcza i rozwojowa jest pojęciem szerszym niż prowadzenie prac badawczych i rozwojowych, można w celu identyfikacji działalności B+R uwzględnić następujący zestaw charakterystycznych dla niej zadań:

- prace naukowo-techniczne na potrzeby projektów (projektowanie i przeprowadzanie eksperymentów i badań, konstruowanie prototypów itd.),
- planowanie i kierowanie projektami B+R,
- przygotowywanie raportów cząstkowych i końcowych dla projektów B+R,
- świadczenie usług wewnętrznych dla projektów badawczo-rozwojowych (np. wykonywanie zadań z zakresu informatyki, studiów bibliograficznych i prowadzenia dokumentacji),
- obsługa administracyjna projektów B+R w zakresie spraw finansowych i kadrowych.

W ramach działalności badawczej i rozwojowej wyróżnia się następujące rodzaje działalności B+R:

1) badania naukowe:

- a) **badania podstawowe** – to prace empiryczne lub teoretyczne mające przede wszystkim na celu zdobywanie nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne,
- b) **badania stosowane** – to oryginalne prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy. Są one jednak ukierunkowane przede wszystkim na osiągnięcie konkretnych celów praktycznych. Tożsame z **badaniami aplikacyjnymi** definiowanymi w art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668, z późn. zm.) jako prace mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności, nastawione na opracowywanie nowych produktów, procesów lub usług, lub wprowadzanie do nich znaczących ulepszeń;

2) prace rozwojowe – to nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności, w tym w zakresie narzędzi informatycznych lub oprogramowania, do planowania produkcji oraz projektowania i tworzenia zmienionych, ulepszonych lub nowych produktów, procesów lub usług, z wyłączeniem działalności obejmującej rutynowe i okresowe zmiany wprowadzane do nich, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Działalność B+R **nie obejmuje** przedprodukcyjnych prac rozwojowych, rutynowych testów oraz działań związanych z inspekcjami i kontrolami publicznymi, egzekwowania norm i standardów oraz przestrzegania uregulowań prawnych.

Dane na temat działalności badawczej i rozwojowej pozyskiwane są dla pięciu sektorów instytucjonalnych, które mogą prowadzić lub finansować działalność B+R. Klasyfikacja ta obejmuje:

- 1) **sektor przedsiębiorstw**, do którego należą przedsiębiorstwa z tej samej grupy kapitałowej, pozostałe przedsiębiorstwa niepowiązane oraz instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk i instytuty badawcze, które według Systemu Rachunków Narodowych są sklasyfikowane do sektora przedsiębiorstw niefinansowych;
- 2) **sektor rządowy**, do którego zalicza się władze centralne, np. minister właściwy do spraw nauki i inne resorty, szczebel władz lokalnych, np. jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty sektora rządowego, np. agencje rządowe (takie jak: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości i Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej) oraz instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk i instytuty badawcze, które według Systemu Rachunków Narodowych są sklasyfikowane do

sektora instytucji rządowych i samorządowych. Do tego sektora nie zalicza się instytucji prowadzących formalne programy studiów wyższych, ani tych instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, instytutów badawczych, ośrodków, stacji doświadczalnych i klinik, które prowadzą działalność B+R pod bezpośrednią kontrolą lub zarządem instytucji szkolnictwa wyższego (należą do sektora szkolnictwa wyższego);

- 3) **sektor szkolnictwa wyższego**, do którego należą wszystkie uczelnie i inne instytucje prowadzące formalne programy studiów wyższych, bez względu na ich źródło finansowania i status prawny oraz wszystkie instytuty badawcze, ośrodki, stacje doświadczalne i kliniki, które prowadzą działalność B+R pod bezpośrednią kontrolą lub zarządem instytucji szkolnictwa wyższego;
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** (tj. organizacji non-profit), tzn. instytucji nienastawionych na zysk. Do prywatnych instytucji niekomercyjnych zalicza się fundacje (np. Fundacja na rzecz Nauki Polskiej), partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystwa i stowarzyszenia (zawodowe, naukowe, religijne itp.) oraz osoby fizyczne i organizacje zajmujące się promocją, finansowaniem lub innymi formami wspomagania badań naukowych;
- 5) **zagranica**, czyli zagraniczne podmioty należące do sektora przedsiębiorstw, rządowego, szkolnictwa wyższego, prywatnych instytucji niekomercyjnych, Komisja Europejska oraz inne organizacje międzynarodowe.

Uwaga: Przynależność instytutów badawczych oraz instytutów naukowych PAN do sektorów instytucjonalnych można sprawdzić na stronie: <https://wyszukiwarkaibin.stat.gov.pl/>

Przykłady działalności badawczej i rozwojowej:

- 1) w zakresie produkcji i technologii przemysłowej:
 - badania ukierunkowane na przygotowanie technologii nowych generacji,
 - działalność mająca na celu doprowadzenie do stworzenia planu lub projektu nowego lub znacząco ulepszanego produktu lub procesu. Aby mogła ona zostać zakwalifikowana jako działalność B+R powinna być poprzedzona sformułowaniem koncepcji (na podstawie wcześniejszych badań lub doświadczeń). Można do niej zaklasyfikować projektowanie, konstruowanie i testowanie prototypów, testowanie alternatywnych produktów oraz konstrukcję i eksploatację instalacji próbnych;
- 2) w zakresie górnictwa i prac geologiczno-poszukiwawczych:
 - rozpoznawanie struktury geologicznej wybranych obszarów z uwzględnieniem zasobów kopalin użytecznych eksploatowanych na potrzeby gospodarki;
- 3) w zakresie medycyny:
 - opracowanie nowej metody klasyfikacji sekwencji immunoglobulin,
 - badania przeprowadzone w celu rozróżnienia przeciwciał dla różnych chorób,
 - opracowania sposobu syntezy przeciwciała do konkretnej choroby, na podstawie znajomości jego struktury i testów klinicznych skuteczności syntetyzowanych przeciwciał u pacjentów, którzy wyrazili zgodę na leczenie eksperymentalne;
- 4) w zakresie rolnictwa i leśnictwa:
 - badanie zmian genomu i czynników mutagennych w roślinach, badania w zakresie genetyki gatunków roślin w lesie w celu poznania mechanizmów odporności na choroby lub szkodniki,
 - prace doświadczalne nad roślinnością lasów, gdzie w warunkach zmieniających się odstępów i wyrównania drzew testuje się rozprzestrzenianie się chorób, zapewniając jednocześnie maksymalną wydajność,
 - prace nad wykorzystaniem istniejących badań na temat poszczególnych gatunków roślin, w celu stworzenia planu nasadzeń w lasach;
- 5) w zakresie oprogramowania komputerowego:
 - tworzenie nowych systemów operacyjnych lub języków,
 - projektowanie i wdrażanie nowych wyszukiwarek opartych na oryginalnych technologiach,
 - działania zmierzające do rozwiązywania konfliktów w ramach sprzętu lub oprogramowania w oparciu o proces reorganizacji systemu lub sieci,
 - tworzenie nowych lub bardziej wydajnych algorytmów w oparciu o nowe techniki,
 - tworzenie nowych i oryginalnych technik szyfrowania lub zabezpieczeń.
- 6) w zakresie bankowości i ubezpieczeń:
 - opracowanie nowych teorii ryzyka,
 - badanie nowych typów umów w celu objęcia ochroną ubezpieczeniową nowych rodzajów ryzyka, które pojawiły się na rynku lub badanie nowych typów instrumentów oszczędnościowych (badania stosowane),
 - opracowanie nowej metody zarządzania funduszem inwestycyjnym;
- 7) w zakresie kultury, rekreacji i środków masowego przekazu:
 - analiza wpływu zmian gospodarczych i społecznych na konsumpcję i sposoby spędzania wolnego czasu,
 - badania nad nowymi koncepcjami podróżowania i spędzania urlopu,

- badanie źródeł historycznych wszelkiego rodzaju (np. rękopisów, dokumentów, zabytków, dzieł sztuki, budynków) w celu lepszego zrozumienia faktów historycznych (politycznych, społecznych, rozwoju kulturalnego kraju, biografii danej osoby, itd.),
- analiza porównawcza zabytków archeologicznych wykazujących wspólne cechy (np. geograficzne, architektoniczne), w celu zrozumienia wzajemnych powiązań,
- prace rozwojowe nad nowymi technikami i metodami studiowania artefaktów i obiektów przyrodniczych w przedsięwzięciach archeologicznych (np. określania wieku kości lub innych szczątków botanicznych).

Dział 0.

Pytanie C

Jeżeli jednostka sprawozdawcza **nie posiada** w innych miejscowościach jednostek organizacyjnych, które prowadziły działalność B+R lub które finansowały wykonanie prac B+R przez inny podmiot, wówczas sporządza jedno sprawozdanie.

Jeżeli jednostka sprawozdawcza **posiada** w innych miejscowościach jednostki organizacyjne, które prowadziły działalność B+R lub które finansowały wykonanie prac B+R przez inny podmiot, wówczas sporządza:

- 1) odrębne sprawozdania dla wszystkich miejscowości, w których mieszczą się jednostki organizacyjne zaangażowane w działalność B+R;
- 2) sprawozdanie zbiorcze stanowiące sumę danych ze sprawozdań wymienionych w punkcie 1).

W przypadku braku ewidencji szczegółowej, umożliwiającej sporządzenie sprawozdania w pełnym zakresie, co może mieć miejsce, np. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność B+R obok swojej przeważającej działalności, dopuszcza się możliwość wykazywania danych szacunkowych z odpowiednią adnotacją.

Pytanie D

Do pracujących **zalicza się**:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, wybór, mianowanie lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z bezpłatnie pomagającymi członkami ich rodzin),
 - b) osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 4) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Do pracujących **nie zalicza się**:

- 1) osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło;
- 2) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 3) uczniów szkół dla niepracujących oraz słuchaczy uczelni odbywających praktyki wakacyjne lub dyplomowe;
- 4) osób korzystających z urlopów wychowawczych.

Dział 1. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R realizowaną w jednostce sprawozdawczej oraz wartość aparatury naukowo-badawczej w 2019 r.

W **dziale 1** należy wykazać nakłady finansowe poniesione na **wszystkie prace B+R prowadzone przez jednostkę, tzn. zarówno prace B+R realizowane na własny użytek, jak i wykonywane na zlecenie innych podmiotów (świadczenie usług B+R) w danym roku sprawozdawczym**. W dziale tym nie należy uwzględniać nakładów związanych z **innymi rodzajami działalności** prowadzonymi przez jednostkę, takimi jak: działalność wspomagająca badania, produkcyjna i pozostała działalność usługowa.

W **wierszu 01** podaje się sumę nakładów wewnętrznych poniesionych w danym roku na działalność B+R prowadzoną w jednostce sprawozdawczej, niezależnie od źródła pochodzenia wydatkowanych środków.

Nakłady wewnętrzne powinny być wykazane według cen nabywców, nawet jeśli ich aktualna wartość mogłaby być niższa z powodu ulg czy rabatów przyznanych po wykonaniu prac B+R. Nakłady wewnętrzne **nie obejmują amortyzacji środków trwałych oraz podlegającej odliczeniu części podatku VAT**.

Dane zawarte w wierszu 01 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach:

- PNT-02 lub PNT-02/u w dziale 3.6 wiersz 3,
- PNT-06 w dziale 9 wierszu 1 kolumnie 2,
- MN-02 w dziale 5 wierszu 1 kolumnie 2.

W wierszu 02 podaje się **nakłady bieżące** poniesione w roku sprawozdawczym wyłącznie na działalność B+R.
Nakłady bieżące obejmują:

- 1) **nakłady osobowe – wiersz 03** – wynagrodzenia wewnętrznego personelu B+R, takie jak roczne płace i wynagrodzenia oraz wszelkie związane z nimi nakłady lub świadczenia dodatkowe, takie jak premie, opcje na akcje, wynagrodzenie za czas urlopu, a także składki na fundusze emerytalne i inne płatności z tytułu zabezpieczenia społecznego, podatki od wynagrodzeń i inne narzuty na wynagrodzenia. Ważne jest, aby uwzględniać jedynie nakłady osobowe osób pracujących (*patrz objaśnienia do działu 0, pytania D*), jeżeli wnoszą one bezpośredni wkład w wewnętrzną działalność B+R, zwłaszcza jeżeli osoby te nie pracują w pełnym wymiarze czasu pracy przy działalności B+R. W wierszu tym należy podać nakłady związane z osobami pracującymi wykazanymi w dziale 3 w wierszu 01 w kolumnie 1, których ekwiwalent pełnego czasu pracy (*patrz objaśnienia na stronie 15*) wyniósł minimum 0,1 całkowitego czasu pracy lub których wkład w prowadzone prace B+R był bardzo istotny. Do nakładów osobowych **nie należy wliczać** kosztów pracy osób nieuwzględnianych w danych o personelu B+R (np. pracowników ochrony i konserwacji, bibliotek centralnych, wydziałów informatycznych). Nakłady te – w części przypadającej na działalność B+R – powinny być jednak uwzględniane w pozostałych nakładach bieżących, wykazywanych w **wierszu 05**.
- 2) **wynagrodzenia personelu zewnętrznego – wiersz 04** – obejmują wynagrodzenie bezosobowe, tj. wynagrodzenia osób zatrudnionych wyłącznie na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło (również uczestników studiów doktoranckich i magisterskich) oraz nakłady związane z zaangażowaniem pracowników podnajmowanych od innej instytucji, konsultantów pracujących na własny rachunek oraz inne świadczenia wypłacone osobom, które były bezpośrednio zaangażowane w projekt B+R. Nie podaje się tu kosztów umów cywilnoprawnych zawartych z pracownikami własnymi (posiadającymi umowę o pracę z jednostką), które powinny być uwzględnione w nakładach osobowych – **wiersz 03**.
- 3) **pozostałe nakłady bieżące – wiersz 05** – obejmują:
 - a) nakłady na usługi obce, m.in. usługi wspierające wewnętrzny projekt B+R zlecone innym podmiotom, np.
 - zlecenie laboratorium przez firmę farmaceutyczną przeprowadzenia badań krwi pacjentów uczestniczących w badaniach nad nowymi lekami. Dla zleceniodawcy – firmy farmaceutycznej jest to koszt związany z realizacją projektu B+R, natomiast dla zleceniobiorcy – laboratorium są to standardowe prace, realizowane według przyjętych standardów i metod;
 - opracowanie przez firmę koncepcji nowego oprogramowania, którego wykorzystanie ma na celu usprawnienie procesów realizowanych w firmie, a następnie zlecenie wykonania programu firmie tworzącej oprogramowanie. Dla zleceniodawcy będą to prace rozwojowe, natomiast dla firmy programistycznej będzie to realizacja zadań nieposiadających charakteru prac B+R;
 - b) opłaty licencyjne za użytkowanie produktów własności intelektualnej maksymalnie przez rok;
 - c) nakłady na materiały, przedmioty nietrwałe, wodę i paliwa (w tym gaz i energię elektryczną);
 - d) nakłady na zakup książek, czasopism, materiałów źródłowych, subskrypcji bibliotecznych, członkostwa w towarzystwach naukowych itp.;
 - e) wynagrodzenie personelu B+R, którego EPC (*patrz objaśnienia na stronie 15*) wyniósł mniej niż 0,1 całkowitego czasu pracy lub którego wkład w prowadzone prace B+R nie był bardzo istotny;
 - f) nakłady na usługi pośrednie obejmujące: obróbkę obcą, usługi transportowe, remontowe, ochroniarskie, bankowe, pocztowe, telekomunikacyjne, informatyczne, wydawnicze, komunalne itp.;
 - g) koszty podróży służbowych;
 - h) ubezpieczenia majątkowe.

Nakładów na zakup lub wytworzenie **aparatury naukowo-badawczej**, która spełnia kryteria zaliczania do środków trwałych i dla której zakłada się wielokrotne lub nieprzerwane wykorzystanie w działalności B+R przez okres dłuższy niż rok, ale która do czasu zakończenia prac B+R nie jest ujęta w ewidencji środków trwałych jednostki, **nie należy** zaliczać do nakładów bieżących. Nakłady te należy uwzględnić w nakładach inwestycyjnych na maszyny i wyposażenie (**wiersz 08** oraz **wiersz 10**).

W **wierszu 06** podaje się **nakłady inwestycyjne** definiowane jako całkowita roczna kwota zapłacona za nabycie środków trwałych, dla których zakłada się wielokrotne lub nieprzerwane wykorzystywanie w działalności B+R przez okres dłuższy niż rok. Powinny być one wykazywane w całości w sprawozdaniu za okres, w którym zostały poniesione, bez względu na to, czy zostały nabyte lub rozwinięte we własnym zakresie i nie powinny być zapisywane jako element amortyzacji.

Nakłady inwestycyjne obejmują:

- 1) **grunty i budynki – wiersz 07** – grunty nabyte na potrzeby działalności B+R (np. tereny doświadczalne, tereny pod laboratoria i instalacje próbne) oraz budynki wybudowane lub nabyte na potrzeby działalności B+R, w tym istotne ulepszenia, modyfikacje i naprawy;

2) **maszyny i wyposażenie – wiersz 08** – nabyte w celu wykorzystania ich do prowadzenia działalności B+R. Kategoria ta obejmuje maszyny, urządzenia techniczne, środki transportu, narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie.

W **wierszu 10** należy podać wartość zakupu w roku sprawozdawczym aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, łącznie z aparaturą spełniającą kryteria zaliczania do środków trwałych, która do czasu zakończenia prac B+R nie jest ujęta w ewidencji środków trwałych.

Do **aparatury naukowo-badawczej** zaliczane są zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej nie zalicza się uniwersalnego sprzętu komputerowego i innych niewykorzystywanych bezpośrednio do realizacji prac B+R urządzeń. W przypadku wątpliwości związanych z zaliczeniem sprzętu komputerowego do aparatury naukowo-badawczej jednostka sprawozdawcza we własnym zakresie powinna zdecydować czy posiadany przez nią sprzęt komputerowy wykorzystywany w działalności B+R spełnia kryterium małego stopnia uniwersalności oraz wysokich parametrów technicznych.

3) **oprogramowanie komputerowe – wiersz 11** – wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż rok. Zalicza się tu licencje długoterminowe lub nabycie oddzielnie identyfikowalnego oprogramowania komputerowego, w tym opisów programów i materiałów pomocniczych zarówno dla systemów, jak i oprogramowania użytkowego. W sprawozdaniu należy uwzględniać koszty produkcji (np. nakłady osobowe i materiały) oprogramowania opracowanego we własnym zakresie w celu wykorzystania w działalności B+R przez okres dłuższy niż rok. Oprogramowanie od zewnętrznych dostawców można uzyskać w drodze bezpośredniego zakupu praw lub licencji na użytkowanie. Oprogramowanie użytkowane lub licencjonowane przez okres jednego roku lub krótszy należy wykazywać jako nakłady bieżące (**wiersz 02**);

W **wierszu 12** podaje się nakłady wewnętrzne poniesione przy tworzeniu oprogramowania we własnym zakresie, w celu wykorzystania w pracach badawczych i rozwojowych przez okres dłuższy niż rok. Oprogramowanie opracowane we własnym zakresie może być wyceniane według kosztów jego produkcji (do nakładów tych zalicza się wszystkie koszty netto poniesione na etapach: analizy funkcjonalności, analiz szczegółowych, programowania, testów, tworzenia dokumentacji, uwzględniając wszystkie rodzaje kosztów).

4) **pozostałe produkty własności intelektualnej – wiersz 13** – koszty zakupionych patentów, licencji długoterminowych (z wyłączeniem licencji na oprogramowanie) lub innych wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych w działalności B+R, które są użytkowane przez okres dłuższy niż rok.

Wartość nakładów inwestycyjnych powinna obejmować zarówno nakłady na środki trwałe związane z działalnością B+R oddane do użytku w roku sprawozdawczym, jak i nakłady poniesione w tym okresie na inwestycje niezakończone (tj. na przyszłe środki trwałe związane z działalnością B+R).

W **wierszach 14-34** podaje się wartość nakładów faktycznie poniesionych w roku sprawozdawczym na działalność B+R prowadzoną wewnątrz jednostki sprawozdawczej (wiersz 01) według źródeł pochodzenia środków.

W **wierszu 14** należy podać **środki wewnętrzne** wydatkowane na działalność B+R, które są kontrolowane przez jednostkę sprawozdawczą i wykorzystywane na działalność B+R według jej uznania. Wewnętrzne środki na działalność B+R nie obejmują środków otrzymywanych od innych jednostek statystycznych z wyraźnym przeznaczeniem na wewnętrzną działalność B+R. W kategorii tej należy uwzględnić m. in. środki własne, środki pozyskane z kredytów bankowych oraz otrzymane z tytułu ulg podatkowych.

W **wierszu 15** należy podać **środki zewnętrzne** wydatkowane na działalność B+R, które są poza kontrolą jednostki sprawozdawczej. Środki zewnętrzne powinny być klasyfikowane zgodnie z ich pierwotnym pochodzeniem. Należy wykazać w tej pozycji wszystkie środki otrzymywane od innych jednostek z wyraźnym przeznaczeniem na wewnętrzną działalność B+R.

W **wierszach 16-34** należy przyporządkować środki zewnętrzne otrzymane na prowadzenie działalności B+R do rodzaju podmiotu, od którego je otrzymano. W **kolumnie 1** należy podać sumę wszystkich otrzymanych środków w zamian za przekazanie wyników prac B+R (np. sprzedaż usług B+R oraz współpraca, czyli aktywny udział we wspólnych projektach z innymi przedsiębiorstwami lub instytucjami), natomiast w **kolumnie 2** tylko środki otrzymane w formie grantów, dotacji, darowizn itp., czyli bez konieczności przekazania w zamian wyników prac B+R.

W **wierszach 16-26** należy podać wartość środków otrzymanych od podmiotów krajowych należących do: sektora przedsiębiorstw, sektora rządowego, szkolnictwa wyższego oraz sektora prywatnych instytucji niekomercyjnych (*patrz definicje na stronie 9 i 10*).

W **wierszach 27-34** należy podać wartość środków otrzymanych od podmiotów z zagranicy (*patrz definicja na stronie 10*).

W **wierszu 28** należy podać wartość środków pozyskanych z Unii Europejskiej, w tym wartość środków unijnych w projektach współfinansowanych ze środków krajowych.

W **wierszu 32** należy podać wartość środków otrzymanych od instytucji zagranicznych należących do sektora rządowego (*patrz definicja na stronie 9 i 10*) m. in. Inicjatywy EUREKA, programu COST, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

W **wierszach 35-37** należy przypisać nakłady bieżące (wiersz 02) oraz inwestycyjne (wiersz 06) do rodzaju działalności B+R, w ramach której wyróżnia się badania naukowe: podstawowe (**wiersz 35**) i stosowane (**wiersz 36**) oraz prace rozwojowe (**wiersz 37**) (*patrz definicja na stronie 9*). Nakłady bieżące należy rozpisać w kolumnie 1, natomiast nakłady inwestycyjne w kolumnie 2.

W **wierszu 38** podaje się wartość ewidencyjną figurującą w księgach, tzn. bez potrącenia umorzeń, aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych i stosowanej przy pracach B+R, według stanu w dniu 31 XII 2019 r. Definicja aparatury naukowo-badawczej znajduje się w objaśnieniach do **wiersza 10**.

W **wierszu 39** należy podać wartość umorzenia aparatury naukowo-badawczej wykazanej w wierszu 38, według stanu w dniu 31 XII 2019 r.

W **wierszu 40** należy podać wartość aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, otrzymanej nieodpłatnie w roku sprawozdawczym (np. w formie darowizny).

Dział 2. Finansowanie ze środków wewnętrznych działalności B+R realizowanej poza jednostką sprawozdawczą niestanowiącej elementu wewnętrznej działalności B+R w 2019 r.

Nakłady zewnętrzne na działalność B+R (finansowanie zewnętrznej działalności B+R) to kwota wydatkowana na działalność B+R wykonywaną poza jednostką sprawozdawczą. Nakłady związane z zewnętrzną działalnością B+R powinny obejmować wyłącznie środki wewnętrzne (kontrolowane przez jednostkę sprawozdawczą i wykorzystywane na działalność B+R według jej uznania, np. środki własne, kredyty bankowe, ulgi podatkowe) wydatkowane na zadania, które mogą być uznane za samodzielny projekt B+R jednostki która je realizuje.

W **wierszu 01** podaje się **środki wewnętrzne** przeznaczone na finansowanie w roku sprawozdawczym prac B+R realizowanych poza jednostką sprawozdawczą przez inne podmioty. Środki te nie obejmują podatku VAT podlegającego odliczeniu.

Finansowanie działalności B+R realizowanej poza jednostką sprawozdawczą obejmuje:

- 1) finansowanie działalności B+R na **zasadzie wymiany (kolumna 1)**, tj. przepływy środków finansowych z jednostki sprawozdawczej (finansującej) do innej jednostki w zamian za wykonywanie działalności B+R oraz dostarczanie odpowiednich wyników działalności B+R, np. zakup usług B+R, outsourcing działalności B+R oraz uczestnictwo w takiej działalności w ramach porozumień o współpracy w zakresie działalności B+R. Jednostka finansująca prace ponosi ryzyko związane z elementem niepewności w projekcie;
- 2) finansowanie działalności B+R na **zasadzie transferu (kolumna 2)**, tj. przepływy środków finansowych z jednostki sprawozdawczej (finansującej) do innej jednostki w celu prowadzenia działalności B+R, przy czym jednostka finansująca nie wymaga dostarczenia w zamian żadnych wyrobów ani usług i nie nabywa znaczących praw do wyników tej działalności B+R. Jednostka przekazująca środki na działalność B+R na zasadzie transferu może nałożyć na wykonawcę pewne warunki, jak np. zobowiązanie do sprawozdawczości okresowej, przestrzegania uzgodnionego w umowie opisu działalności lub projektu, a nawet zobowiązanie do publicznego rozpowszechniania wyników badań. Przykłady finansowania działalności B+R na zasadzie transferu:
 - a) granty/dotacje,
 - b) umorzenie długów,
 - c) działalność filantropijna,
 - d) finansowanie społecznościowe (crowdfunding),
 - e) przekazywanie składek na organizacje międzynarodowe prowadzące działalność B+R.

Aby środki można było ująć jako finansowanie działalności B+R na zasadzie transferu, podmiot finansujący powinien je przeznaczyć na działalność B+R. Zazwyczaj wykonawca działalności B+R zachowuje większość praw do wyników prac B+R.

Dział 3. Personel zaangażowany w działalność B+R realizowaną w jednostce sprawozdawczej w 2019 r.

Do personelu B+R należy zaliczyć wszystkie osoby zaangażowane bezpośrednio w prace B+R oraz osoby zapewniające bezpośrednią obsługę (np. kierownicy prac B+R, pracownicy administracyjni i biurowi), których EPC (*patrz objaśnienia na stronie 15*) wyniósł minimum 0,1 całkowitego czasu pracy lub których wkład w prowadzone prace B+R był bardzo istotny. Personel B+R, oprócz wykonywania prac naukowo-badawczych (naukowo-technicznych), może planować lub kierować projektami B+R, przygotowywać raporty, zapewniać bezpośrednią obsługę informatyczną, biblioteczną czy dokumentacyjną w konkretnym projekcie, bądź też prowadzić obsługę administracyjną w zakresie spraw finansowych i kadrowych.

W ewidencji osób zaangażowanych w B+R nie zawsze uwzględnia się cały personel umożliwiający wykonywanie prac B+R. Personel B+R **nie obejmuje** osób prowadzących pośrednią działalność wspomagającą lub pomocniczą w jednostkach prowadzących B+R (usługi świadczone na rzecz jednostek wykonujących prace B+R przez centralne komórki informatyczne i biblioteki, świadczenie usług ochroniarskich, utrzymania czystości, prac konserwacyjnych

itp.). Wyklucza się również tzw. cichych lub nieaktywnych współników, których główna działalność jest prowadzona poza jednostką statystyczną.

W **dziale 3 kolumnie 1–3** podaje się osoby pracujące (właściciele, aktywni współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie ich rodzin oraz osoby pozostające w stosunku pracy w jednostce), zaangażowani w wewnętrzną działalność B+R w ramach etatowego czasu pracy lub poza nim. Wykazuje się tu osoby wykonujące pracę w Polsce, a także za granicą (skierowane za granicę w celach badawczych) na rzecz jednostek, w których pracują, niezależnie od czasu trwania zatrudnienia. Dane podaje się bez przeliczania pracujących na pełne etaty.

W **dziale 3 kolumnach 4–9** wykazuje się wszystkie pozostałe osoby bezpośrednio zaangażowane w prace B+R w jednostce. Zalicza się tu osoby zatrudnione na podstawie umów zlecenie lub umów o dzieło oraz pracowników podnajmowanych od innej instytucji, konsultantów pracujących na własny rachunek (**kolumny 4–6**) lub osoby zaangażowane w projekt B+R na zasadach wolontariatu (**kolumny 7–9**), np. emerytowani pracownicy oraz studenci (uczestnicy studiów magisterskich i doktoranckich).

Jeżeli w ciągu roku zmianie ulegnie status zatrudnienia w jednostce sprawozdawczej pracownika zaangażowanego w jej wewnętrzną działalność B+R (np. przez pierwsze dwa miesiące roku sprawozdawczego był on zatrudniony na podstawie umowy cywilnoprawnej, a przez kolejne miesiące na podstawie umowy o pracę, a w trakcie trwania obu umów był zaangażowany w działalność B+R jednostki), wówczas jego osoba powinna zostać wykazana zarówno w personelu B+R wewnętrznym, jak i zewnętrznym. Należy przy tym wykazać EPC odpowiadające jego rzeczywistemu zaangażowaniu w działalność B+R odrębnie dla okresu, w którym wchodził w skład personelu wewnętrznego B+R oraz odrębnie dla okresu, w którym wchodził w skład personelu zewnętrznego B+R. Wynagrodzenie takiego pracownika, związane z jego zaangażowaniem w działalność B+R jednostki sprawozdawczej, powinno być proporcjonalnie uwzględnione w dziale 1 wierszu 03 (dla okresu, w którym wchodził w skład personelu wewnętrznego B+R) i wierszu 04 (dla okresu, w którym wchodził w skład personelu zewnętrznego B+R), chyba, że EPC dla danego typu umowy był mniejszy niż 0,1 i rola pracownika w projekcie nie była bardzo istotna – wówczas wartość wynagrodzenia odpowiadająca temu EPC powinna zostać wykazana w dziale 1 wierszu 05.

W **dziale 3 kolumnach 1-2, 4-5 oraz 7-8** dane na temat personelu B+R podaje się w osobach, natomiast w kolumnach **3, 6 i 9** w jednostkach przeliczeniowych zwanych ekwiwalentami pełnego czasu pracy (EPC).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC), tzw. osobolata – jest to stosunek godzin rzeczywiście przepracowanych w związku z działalnością B+R w danym okresie sprawozdawczym do całkowitej liczby godzin formalnie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. Miernik ten pozwala na uniknięcie przeszacowania personelu B+R, które może wynikać z faktu, że wiele osób związanych z tą działalnością część swojego czasu pracy przeznaczają na zajęcia inne niż B+R, takie jak np.: zajęcia dydaktyczne ze studentami, praca administracyjna, udzielanie świadczeń zdrowotnych w sferze związanej z ochroną zdrowia, kontrola jakości itp., a część osób pracuje w wymiarze mniejszym niż pełny etat bądź rozpoczyna pracę w danej instytucji lub rezygnuje z niej w trakcie roku kalendarzowego. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R. **EPC dla jednej osoby nie może przekraczać wartości równej 1.** W tabeli na następnej stronie przedstawiono przykłady obrazujące jak należy prawidłowo wyliczać ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC). W przypadku braku odpowiedniej ewidencji dopuszcza się możliwość zastosowania szacunków w oparciu o wielkość nakładów osobowych.

W **wierszach 02–07** podaje się personel B+R według wykształcenia, stopni i tytułów naukowych. Prosimy o wybór dla każdej osoby **najwyższego** posiadanego przez nie poziomu wykształcenia, tytułu i stopnia naukowego.

W **wierszu 05** podaje się osoby z wykształceniem formalnym odpowiadającym kategorii 7 w klasyfikacji ISCED 2011, tożsamym z wykształceniem wyższym o profilu akademickim, prowadzącym do uzyskania tytułu magistra, lekarza lub równorzędnego.

W **wierszu 06** podaje się osoby z wykształceniem formalnym odpowiadającym kategorii 6 w klasyfikacji ISCED 2011, tożsamym z wykształceniem wyższym o profilu akademickim, prowadzącym do uzyskania tytułu licencjata, inżyniera lub równorzędnego. Licencjat jest tytułem zawodowym nadawanym absolwentom wyższych zawodowych studiów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych, wychowania fizycznego, turystyki, rekreacji, rehabilitacji ruchowej oraz medycznej, z wyjątkiem lekarskich i stomatologicznych.

W **wierszu 07** podaje się osoby z pozostałym wykształceniem.

Personel B+R	Status zatrudnienia	Ilość przepracowanych miesięcy w roku sprawozdawczym	Czasochłonność zadań B+R (w % pełnego etatu)	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	
				obliczony	zaokrąglony do jednego miejsca po przecinku
PRACUJĄCY ZAANGAŻOWANI W DZIAŁALNOŚĆ B+R POZOSTAJĄCY W STOSUNKU PRACY W JEDNOSTCE					
Księgowa	pełen etat (1)	12 m-cy (1)	20% czasu przepracowanego (0,2)	$1 \times 1 \times 0,2 = 0,2$ EPC	0,2 EPC
Inżynier	½ etatu (0,5)	9 m-cy (9/12 = 0,75)	100% czasu przepracowanego (1)	$0,5 \times 0,75 \times 1 = 0,375$ EPC	Suma = 0,531 0,5 EPC
	umowa zlecenie	5 m-cy (5/12 = 0,417)	60 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 60/160 = 0,375	$0,417 \times 0,375 = 0,156$ EPC	
Informatyk	¾ etatu (0,75)	6 m-cy (6/12 = 0,5)	0% czasu przepracowanego (0)	$0,75 \times 0,5 \times 0 = 0$ EPC	Suma = 0,1875 0,2 EPC
	umowa o dzieło	3 m-ce (3/12 = 0,25)	120 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 120/160 = 0,75	$0,25 \times 0,75 = 0,1875$ EPC	
Matematyk	pełen etat (1)	12 m-cy (1)	85% czasu przepracowanego (0,85)	$1 \times 1 \times 0,85 = 0,85$ EPC	Suma = 1,1435 1 EPC (!)
	umowa zlecenie	8 m-cy (8/12 = 0,67)	70 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 70/160 = 0,438	$0,67 \times 0,438 = 0,2935$ EPC	
Właściciel	-	3 m-ce (3/12 = 0,25)	40% czasu przepracowanego (0,4)	$0,25 \times 0,4 = 0,1$ EPC	0,1 EPC
RAZEM personel wewnętrzny B+R – pracujący (w EPC)					2,0 EPC
OSOBY ZAANGAŻOWANE W DZIAŁALNOŚĆ B+R NIEPOZOSTAJĄCE W STOSUNKU PRACY W JEDNOSTCE					
Emerytowany pracownik	umowa o dzieło	8 m-cy (8/12 = 0,67)	80 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 80/160 = 0,5	$0,67 \times 0,5 = 0,335$ EPC	0,3 EPC
Doktorant	wolontariat	6 m-cy (6/12 = 0,5)	50 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 50/160 = 0,313	$0,5 \times 0,313 = 0,1565$ EPC	Suma = 0,224 0,2 EPC
	umowa o dzieło	1 m-c (1/12 = 0,083)	130 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 130/160 = 0,813	$0,083 \times 0,813 = 0,0675$ EPC	
Student studiów magisterskich	wolontariat	3 m-ce (3/12 = 0,25)	60 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 60/160 = 0,375	$0,25 \times 0,375 = 0,094$ EPC	0,1 EPC
RAZEM personel zewnętrzny B+R – niepozostający w stosunku pracy (w EPC)					0,6 EPC

Dział 4. Personel zaangażowany w działalność B+R realizowaną w jednostce sprawozdawczej według funkcji w 2019 r.

Dane w wierszu 01 kolumnie 1 powinny być zgodne z danymi w dziale 3 wierszu 01 kolumnie 1.

Dane w wierszu 02 kolumnie 1 powinny być zgodne z sumą danych z działu 3 wiersza 01 kolumny 4 i kolumny 7 (ogólna liczba osób niepozostających w stosunku pracy w jednostce).

Pełnienie danej funkcji w działalności B+R nie musi być uwarunkowane ani posiadaniem formalnego wykształcenia, ani zajmowanym stanowiskiem.

W kolumnie 3 i 4 wykazuje się **badaczy**, czyli osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne. Do zadań badaczy należy:

- prowadzenie badań, eksperymentów, testów i analiz;
- rozwijanie koncepcji, teorii, modeli, technik, oprzyrządowania, oprogramowania i metod operacyjnych;
- gromadzenie, przetwarzanie, ocena, analiza i interpretacja danych badawczych;
- ocena wyników badań i eksperymentów oraz wyciąganie wniosków przy użyciu różnych technik i modeli;

- stosowanie zasad, technik i procesów w celu opracowywania lub doskonalenia praktycznych zastosowań;
- doradztwo w zakresie projektowania, planowania i organizacji testów, budowy;
- udzielanie porad i wsparcia dla organów władzy, organizacji i przedsiębiorstw w zakresie stosowania wyników badań naukowych;
- planowanie, kierowanie i koordynowanie działalności B+R prowadzonej przez instytucje świadczące usługi pokrewne na rzecz innych organizacji;
- przygotowywanie artykułów naukowych i sprawozdań.

W **kolumnie 5 i 6** wykazuje się **techników i pracowników równorzędnych**, czyli osoby uczestniczące w działalności B+R, wykonujące zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy. Zadania tych osób obejmują:

- prowadzenie poszukiwań bibliotecznych i wybór odpowiednich materiałów z archiwów i bibliotek;
- przygotowywanie programów komputerowych;
- prowadzenie eksperymentów, testów i analiz;
- zapewnianie pomocy i wsparcia technicznego w zakresie działalności B+R lub testowanie prototypów;
- obsługa, konserwacja i naprawa sprzętu badawczego;
- przygotowanie materiałów i sprzętu do eksperymentów, testów i analiz;
- rejestrowanie pomiarów, dokonywanie obliczeń oraz przygotowywanie wykresów i rysunków;
- gromadzenie informacji przy użyciu akceptowanych metod naukowych;
- pomoc w analizowaniu danych, prowadzeniu rejestrów i przygotowywaniu sprawozdań;
- prowadzenie statystycznych badań ankietowych oraz wywiadów.

W **kolumnie 7 i 8** wykazuje się **pozostały personel pomocniczy** związany z działalnością B+R. Do kategorii tej należy zaliczać osoby posiadające różne umiejętności i stanowiska, których działalność bezpośrednio przyczynia się do prowadzenia wewnętrznej działalności B+R, ale nie pełnią funkcji badaczy lub techników. Działalność ta obejmuje zarówno prace administracyjne i sekretarskie, jak i dostarczanie materiałów i urządzeń niezbędnych do realizacji projektu B+R lub zarządzanie tymi materiałami i urządzeniami. Ta grupa personelu B+R zazwyczaj pełni funkcje pomocnicze związane z działalnością B+R, takie jak planowanie, wsparcie informacyjne i finansowe, usługi prawne i patentowe oraz pomoc w gromadzeniu, dostosowywaniu, konserwacji i naprawie sprzętu i aparatury naukowej. W kategorii tej należy uwzględnić kierowników i administratorów zajmujących się głównie sprawami finansowymi i kadrowymi oraz administracją ogólną w zakresie, w jakim ich praca służy bezpośrednio prowadzeniu działalności B+R.

W **wierszach 03-04** podaje się liczbę osób stanowiących personel B+R w roku sprawozdawczym – w jednostkach przeliczeniowych zwanych **ekwiwalentami pełnego czasu pracy (EPC)**.

Dział 5. Badacze według pochodzenia, grup wieku, wykształcenia oraz stanowisk w działalności B+R w 2019 r.

Dane w wierszach 01, 05, 09 oraz 15 kolumnie 1 powinny być zgodne z danymi w dziale 4 w wierszu 01 kolumnie 3.

Dane w wierszach 02, 06, 10 oraz 16 kolumnie 1 powinny być zgodne z danymi w dziale 4 w wierszu 01 kolumnie 4.

Dane w wierszach 03, 07, 12 oraz 17 kolumnie 1 powinny być zgodne z danymi w dziale 4 w wierszu 02 kolumnie 3.

Dane w wierszach 04, 08, 13 oraz 18 kolumnie 1 powinny być zgodne z danymi w dziale 4 w wierszu 02 kolumnie 4.

Dane w wierszu 11 kolumnie 1 powinny być zgodne z danymi w dziale 4 w wierszu 03 kolumnie 3.

Dane w wierszu 14 kolumnie 1 powinny być zgodne z danymi w dziale 4 w wierszu 04 kolumnie 3.

Dział 6. Dane uzupełniające

W **wierszach 01–04** należy podać liczbę zgłoszeń znaków towarowych, wzorów przemysłowych, wzorów użytkowych i wynalazków dokonanych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej (w roku sprawozdawczym). W dziale tym należy podać liczbę zgłoszeń, nawet jeśli jednostka nie była jedynym zgłaszającym, bądź jedynym właścicielem patentu.

Znak towarowy jest to każde oznaczenie umożliwiające odróżnienie towarów jednego przedsiębiorstwa od towarów innego przedsiębiorstwa oraz możliwe do przedstawienia w rejestrze znaków towarowych w sposób pozwalający na ustalenie jednoznacznego i dokładnego przedmiotu udzielonej ochrony. Znakiem towarowym może być w szczególności, włącznie z nazwiskiem, rysunek, litera, cyfra, kolor, forma przestrzenna, w tym kształt towaru lub opakowania, a także dźwięk. Czas trwania prawa ochronnego na znak towarowy wynosi 10 lat od daty zgłoszenia znaku towarowego w Urzędzie Patentowym z możliwością przedłużenia go o dalsze 10 lat ochrony.

Wzór przemysłowy jest to nowa i oryginalna nadająca się do wielokrotnego odtwarzania postać wyrobu, przejawiająca się szczególnie w jego kształcie, właściwościach powierzchni, barwie, rysunku lub ornamentcie. Na wzór przemysłowy może być udzielane prawo z rejestracji. Czas trwania prawa z rejestracji wynosi 25 lat od daty dokonania zgłoszenia wzoru przemysłowego w Urzędzie Patentowym. Po udzieleniu prawa z rejestracji wzoru

przemysłowego dokonuje się wpisu do rejestru wzorów przemysłowych. Udzielenie prawa z rejestracji na wzór przemysłowy stwierdza się przez wydanie świadectwa rejestracji.

Wzór użytkowy jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci. Udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy stwierdza się przez wydanie świadectwa ochronnego. Prawo to podlega wpisowi do rejestru wzorów użytkowych. Zakres przedmiotowy prawa ochronnego określają zastrzeżenia ochronne zawarte w opisie ochronnym wzoru użytkowego.

Wynalazek jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym posiadające poziom wynalazczy i nadające się do przemysłowego stosowania, które nie jest częścią dotychczasowego stanu techniki.

Patent jest to wyłączne prawo udzielone na wynalazek przez organ krajowy (w Polsce – Urząd Patentowy RP) lub międzynarodowy (Europejski Urząd Patentowy – patent europejski). Prawo przyznane jest osobie fizycznej lub prawnej do wyłącznego korzystania z wynalazku na określonym terytorium, przez 20 lat od daty zgłoszenia wynalazku, na warunkach wynikających z ustawy danego kraju lub z konwencji międzynarodowej.

W **wierszu 11** podaje się nakłady wewnętrzne poniesione przez jednostkę w roku sprawozdawczym na biotechnologię. Dane zawarte w wierszu 11 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu MN-01 w dziale 3 wierszu 1. Jeżeli jednostka nie sporządza sprawozdania MN-01, natomiast sporządza sprawozdanie MN-02 wówczas dane ze sprawozdania PNT-01 wykazane w wierszu 11 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w dziale 5 wierszu 2 kolumnie 2 sprawozdania MN-02.

Biotechnologia związana jest ze zmianą materii żywej i nieożywionej poprzez wykorzystanie organizmów żywych, ich części, bądź pochodzących od nich produktów, a także modeli procesów biologicznych w celu tworzenia wiedzy, dóbr i usług,

W **wierszu 12** podaje się nakłady wewnętrzne poniesione przez jednostkę w roku sprawozdawczym na nanotechnologię. Dane zawarte w wierszu 12 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu PNT-05 w dziale 2 wierszu 1. Jeżeli jednostka nie sporządza sprawozdania PNT-05, natomiast sporządza sprawozdanie PNT-06 wówczas dane ze sprawozdania PNT-01 wykazane w wierszu 12 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w dziale 9 wierszu 2 kolumnie 2 sprawozdania PNT-06.

Nanotechnologia związana jest z projektowaniem i wytwarzaniem struktur, których przynajmniej jeden rozmiar jest poniżej 100 nm i które posiadają nowe właściwości wynikające z nanorozmiaru. Prace B+R w dziedzinie nanotechnologii dotyczą zarówno nanomateriałów (ich produkcji i właściwości), jak i nanoprocessów.

W **wierszu 13** podaje się nakłady wewnętrzne poniesione przez jednostkę w roku sprawozdawczym na technologie informacyjno-telekomunikacyjne.

Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) to rodzina technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej.

Załącznik nr 1

W załączniku nr 1 nakłady wykazane w dziale 1 w wierszu 01 należy przypisać do dziedziny B+R, z którą jest powiązana prowadzona działalność B+R. Wybór dziedziny B+R można oprzeć na informacjach na temat źródła wykorzystywanej wiedzy, przedmiotu działalności B+R, metod, technik i profili zawodowych personelu B+R.

Załącznik nr 2

W załączniku nr 2 należy wskazać jaki % nakładów wykazanych w dziale 1 w wierszu 01 jednostka poniosła na rzecz poszczególnych rodzajów działalności gospodarczej, których dotyczy produkt działalności B+R.

Załącznik nr 3

W załączniku nr 3 należy wskazać pierwszoplanowy cel społeczno-ekonomiczny prowadzonej działalności B+R.

Dziękujemy za wypełnienie i przesłanie formularza.

Informujemy, że dane jednostkowe i informacje otrzymane od podmiotów objętych niniejszym badaniem są poufne i podlegają szczególnej ochronie, zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2019 poz. 649, z późn. zm.), podobnie jak we wszystkich innych badaniach statystycznych statystyki publicznej. Dane te zostaną wykorzystane wyłącznie do opracowań zbiorczych oraz analiz statystycznych, które będą udostępnione na stronie internetowej GUS – www.stat.gov.pl.